

Radiohjälpen
90 1950-6

VISSELBLÅSARPOLICY

STIFTELSEN RADIOHJÄLPEN

Denna policy antogs av styrelsen 2023-12-04

Denna policy fastställs av styrelsen på årlig basis och justeras vid behov.

INLEDNING

Radiohjälpen eftersträvar en god arbetsmiljö, ett öppet samtalsklimat och att alltid se möjlighet till förbättringar. Den som misstänker ett missförhållande eller en allvarlig händelse som det kan finnas ett allmänintresse av att det kommer fram har möjlighet att komma till tals med ett skydd mot repressalier. Du kan välja att lämna dina uppgifter anonymt. Rätten till skydd regleras genom lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Vad kan anmälas?

- Lagen gäller vid rapportering av ett missförhållande i ett arbetsrelaterat sammanhang som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram.
- Lagen gäller även vid rapportering av missförhållanden i ett arbetsrelaterat sammanhang enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelse av unionsrätten.

Vem kan anmäla?

Alla personer som genom sitt arbete kommer i kontakt med ett misstänkt missförhållande kan lämna en anmälan, exempelvis:

- arbetstagare
- volontärer och praktikanter
- personer som utför arbete under en verksamhetsutövers kontroll och ledning (ex. inhyrda konsulter)
- egenföretagare
- representanter från organisationer och föreningar vilka mottager finansiering från Radiohjälpen
- personer som ingår i en verksamhetsutövers förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan

Hur görs en anmälan?

Alternativ 1: Rapportera till en chef inom Radiohjälpens organisation, fackförening eller till ledningen (styrelsen)

Alternativ 2: Rapportera anonymt genom rapporteringsverktyget för visselblåsning enligt instruktion nedan

Vem tar emot anmälan?

I visselblåsarärenden samarbetar Radiohjälpen med 2Secure som är en utomstående och oberoende aktör. Alla anmälningar tas emot och hanteras av handläggare på 2Secure. De har lång erfarenhet av utredningar och har global kapacitet om så behövs. 2Secure arbetar i samråd med Radiohjälpens visselblåsarkommitté. Alla bedömningar och beslut om åtgärder fattas av Radiohjälpens visselblåsarkommitté.

Återkoppling

Anmälan kan följas upp via **wb.2secure.se** om visselblåsaren sparar ärendenumret och lösenordet som genereras när anmälan genomfördes. Efter registrering av en anmälan kan visselblåsaren logga in igen med sina inloggningsuppgifter för att se eventuella följdfrågor/kommentarer från handläggaren på 2Secure.

RAPPORTERINGSVERKTYGET

För att trygga visselblåsarens anonymitet tillhandahålls ett rapporteringsverktyg av en extern och oberoende aktör. Rapporteringskanalen är krypterad och lösenordskyddad. Visselblåsaren behöver aldrig uppge sin identitet om den inte vill.

- Visselblåsaren behöver inte ha bevis för sin misstanke, men ingen anklagelse får göras med skadligt uppsåt eller med vetskap om att anklagelsen är falsk.
- Det är viktigt att visselblåsaren beskriver all fakta i anmälan, inklusive de förhållanden som tros vara mindre viktiga. Påståenden bör utvecklas noggrant och all dokumentation som kan ha relevans bör bifogas.

RAPPORTERING VIA RADIOHJÄLPENS VISSSELBLÅSARKANALER

Rapportering görs skriftligen via webbsidan **wb.2secure.se** eller muntligen via telefon på **0771-77 99 77**. Du kan välja att vara anonym på båda dessa rapporteringskanaler. Önskar du rapportera via fysiskt möte, kan det begäras genom att registrera en anmälan på webbsidan **wb.2secure.se**. Det fysiska mötet hålls antingen med en representant från Radiohjälpen eller med Radiohjälpens leverantör för visselblåsartjänster 2Secure efter överenskommelse.

Vid registrering av en ny anmälan på **wb.2secure.se** ska du uppge den för er unika koden **RAO629** för att identifiera att det är för Radiohjälpen anmälan görs. På webbsidan ombeds du besvara ett antal frågor om det som anmälan rör. Du kan vara anonym och tilldelas ett unikt ärendenummer och ett lösenord som måste sparas för att aktivt kunna logga in på webbsidan och följa anmälan och kommunicera med handläggaren på 2Secure.

När en anmälan registrerats behandlas den av erfarna handläggare på 2Secure, som kontaktar Radiohjälpens primära kontaktperson utifrån en förutbestämd kontaktlista med flera namn. Om den primära kontaktpersonen är föremål för anmälan kommer en annan person på kontaktlistan att informeras. Det är alltid Radiohjälpen som slutligen bedömer anmälan och avgör vilka åtgärder som ska vidtas. När du rapporterar till Radiohjälpens rapporteringskanaler har du rätt till skydd enligt lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Vid muntlig rapportering har du rätt att få kontrolläsa och rätta till eventuella felaktigheter i din anmälan. När du gör en anmälan via telefon får du inloggningsuppgifter till att följa din anmälan på **wb.2secure.se**. Önskar du i efterhand kontrolläsa samt eventuellt rätta till din anmälan så kan detta begäras genom webbportalen. Önskar du skriva under protokollet från din anmälan begärs även det genom webbportalen. En handläggare från 2Secure kommer att koordinera detta. I det fall du väljer att skriva under protokollet från din anmälan innebär det att 2Secure får kännedom om ditt namn/identitet. 2Secure värnar om din anonymitet och kommer inte att delge organisationen denna information. Du kan alltså, även om du önskar skriva under protokollet från din anmälan, fortsatt vara anonym gentemot Radiohjälpen.

RAPPORTERING VIA EXTERNA VISSSELBLÅSARKANALER

Utöver att rapportera till Radiohjälpens interna visseblåsar kanal kan du rapportera externt till en behörig myndighet inom ett visst ansvarsområde eller någon av EU:s institutioner, organ och byråer. Även när du rapporterar externt har du rätt till skydd enligt lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Följande myndigheter har utsetts till behöriga myndigheter och upprättat externa rapporteringskanaler: *Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, Inspektionen för strategiska produkter, Inspektionen för vård och omsorg, Kemikalieinspektionen, Konsumentverket, Konkurrensverket, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, Länsstyrelserna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Regeringskansliet, Revisorsinspektionen, Skatteverket, Skogsstyrelsen, Spelinspektionen, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Strålsäkerhetsmyndigheten och Transportstyrelsen.* Se Arbetsmiljöverkets hemsida för sammanställning över respektive myndighets ansvarsområde samt kontaktuppgifter.¹

OM DET LAGSTADGADE MEDDELARSKYDDET

Visselblåsarlagstiftningen, lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, ger dig som visseblåsarare ett skydd givet vissa förutsättningar. Utöver möjligheten att anmäla misstänkta missförhållanden enligt visseblåsarlagstiftningen finns det även en rätt till meddelar- och anskaffarfrihet enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Det innebär att det är möjligt för en anställd (med vissa undantag) inom såväl privat som offentlig sektor att straffritt lämna annars sekretessbelagda uppgifter för publicering till massmedier som omfattas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

För anställda inom offentlig verksamhet eller annan verksamhet där meddelarskydd gäller enligt lagen (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter eller offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) finns det även ett utökat skydd. Det utökade skyddet avser efterforskningsförbud och repressalieförbud.

Efterforskningsförbudet innebär att en myndighet eller annat allmänt organ, som huvudregel, inte får efterforska vem som har lämnat ett meddelande för publicering.

Repressalieförbudet innebär att det allmänna inte får vidta åtgärder som medför negativa konsekvenser för en enskild med anledning av att han eller hon har utnyttjat sin yttrande- och meddelarfrihet. Brott mot efterforsknings- och repressalieförbuden är straffbelagda med böter eller fängelse i högst ett år (3 kap. 4 § TF och 2 kap. 4 § YGL).

I verksamheter där offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) är tillämplig får inte kvalificerade tystnadsplikter brytas. Vilka de kvalificerade tystnadsplikterna är framgår av sekretessbestämmelserna i OSL men hänför sig till exempel till känsliga uppgifter om hälsa och sjukvård, rikets säkerhet och

¹ <https://www.av.se/om-oss/visselblasarlagen/extern-rapporteringskanal/lista-over-myndigheter-med-ansvar-enligt-ansvarsomrade-enligt-forordning-2021949/>

brottsförebyggande arbete. Ansvarsfriheten gäller inte heller vid utlämnande av information om försvarsuppfinningar.

PERSONUPPGIFTER

Du kan läsa mer om hur Radiohjälpen hanterar personuppgifter i Radiohjälpens integritetspolicy som återfinns på vår webbplats.

När du använder visselblåsartjänsten kan du vara anonym. Radiohjälpen tar stor hänsyn till skyddet av den personliga integriteten. Nedan finns en sammanställning av några viktiga punkter för visselblåsarfunktionen utifrån Dataskyddsförordningen.

Personuppgifter

Vid alla visselblåsarärenden är Radiohjälpen skyldig att följa lagstiftningen gällande hantering av personuppgifter. Det är viktigt att du känner dig trygg när du lämnar information om dig själv och andra i visselblåsarssystemet. Vi tar stor hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

Anonymitet

Som visselblåsare kan du välja om du vill lämna dina kontaktuppgifter eller om du vill vara anonym. Oavsett tas alla anmälningar på allvar. För våra externa handläggare kan det underlätta det fortsatta arbetet om de kan kontakta dig för att få kompletterande uppgifter; därför kommer kontaktuppgifter efterfrågas. Det är dock alltid helt frivilligt att lämna dessa uppgifter.

Inga IP-adresser registreras och systemet använder inte cookies. **Använder du en dator som är uppkopplad mot Radiohjälpens nätverk kan det dock framgå av internetloggen på din dator att du har besökt den sida där anmälan görs.** Vill du inte att detta ska synas, använd en dator som inte är uppkopplad mot Radiohjälpens nätverk, eller en personlig smartphone eller surfplatta.

Personuppgiftsansvar

Radiohjälpen ansvarar för behandlingen av personuppgifter enligt lag och har personuppgiftsbiträdesavtal med leverantören 2Secure som vi samarbetar med kring visselblåsarfunktionen.

Syftet med registreringen

Personuppgifterna kommer endast att användas för att genomföra utredning av det som rapporterats till visselblåsarssystemet. I riktlinjerna för visselblåsning kan du läsa om vilken typ av missförhållanden som kan rapporteras. Integritetsskyddsmyndigheten reglerar när andra än myndigheter får hantera personuppgifter om lagöverträdelse. Om en anmälan inkommer som inte kan behandlas i visselblåsartjänsten på grund av detta, eller om missförhållandet inte är tillräckligt allvarligt för att hanteras inom ramen för visselblåsning, kommer ärendet att avslutas och alla personuppgifter raderas. Du kommer att få ett meddelande i visselblåsarssystemet om att denna bedömning är gjord samt information om vart du i stället kan vända dig med ditt ärende.

Vem tar del av personuppgifterna?

Personuppgifter kommer endast att användas av Radiohjälpens utredande funktion (vanligen visselblåsarkommittén om inte de är part i ärendet) samt av det externa företag (2Secure) som har fått i uppdrag att ta emot anmälan via visselblåsarfunktionen. Uppgifterna är bara tillgängliga för personer som

arbetar med den aktuella anmälan. Utredningen kan komma att överlämnas till polis eller annan myndighet, exempelvis Ekobrottsmyndigheten.

Vilka personuppgifter registreras?

Inledningsvis registreras den information som du som anmälare lämnar. Vid en utredning kommer den information som behövs för att utreda ärendet att registreras, vilket primärt innefattar namn, befattning och misstanke om missförhållandet som ligger till grund för anmälan. Information kommer sedan att hämtas från de källor som anses nödvändiga för att utreda missförhållandet.

Hur länge finns personuppgifterna kvar?

Personuppgifterna raderas vanligtvis tre veckor efter ärendet avslutats, dock högst 2 år efter avslut om särskilda skäl föreligger.

Information till den som anmäls

En person som anmäls i visselblåsartjänsten kommer att få särskild information om det. Om det skulle kunna äventyra den fortsatta utredningen kommer informationen inte att lämnas innan det bedöms att det inte längre föreligger någon sådan fara. Under den tiden lämnas inte heller några registerutdrag.

Registerutdrag

Som anmälare har du rätt att få information om vilka personuppgifter som finns registrerade om dig i visselblåsartjänsten. En sådan begäran om registerutdrag ska vara skriftlig och undertecknad. Skicka den till *2Secure, Dataskyddsombud, Box 34037, 10026 Stockholm*. Om någon uppgift är felaktig, ofullständig eller missvisande har du rätt att på begäran få den rättad. Ett registerutdrag till anmäld person kommer inte att innehålla information så att du som visselblåsare kan identifieras. Informationen kan därför komma att sammanfattas.

VISSELBLÅSARKOMMITTÉ

Radiohjälpen är enligt visselblåsarlagen (Lag 2021:890 om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden) skyldiga att utse oberoende och självständiga personer eller enheter som ska vara behöriga att på verksamhetens vägnar upprätthålla visselblåsarkanalerna, säkerställa återkoppling och vidta åtgärder i visselblåsarärenden. För att förenkla för den som vill lämna information om missförhållanden som strider mot gällande lagstiftning eller Radiohjälpens riktlinjer finns därför en visselblåsarlösning. Alla anmälningar tas emot och hanteras av en extern aktör som för dialog med Radiohjälpens visselblåsarkommitté.

Kommittén består av en representant från Radiohjälpens styrelse och två representanter från Radiohjälpens kansli, däribland generalsekreteraren. Generalsekreteraren är även ordförande i kommittén. Kommittén ansvarar för att funktionen för visselblåsning fungerar enligt uppsatt policy och lag, att korrekt och lättillgänglig information om hur rapportering görs kommuniceras samt informerar om vilket skydd visselblåsare har, uppföljning av anmälningar samt hantering av eventuella förbättringsförslag.